DÉPOT LÉGAL

Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ TÁM SỐ 690 MỖI SỐ NĂM XU 甲戌年三月廿九日 NGÀY THỨ BẢY 12 MAI 1934

GIÁ BÁN

PÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm 6$00	8$50
Sáu tháng 3.80	4.50
Ba tháng 1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

敲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ : thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
số 122, đường Gia-Long, Huế
Giây-thép nói : số 68
Giây-thép : TIENGDAN HUẾ

Trước khi phá hoại thì phải nghĩ đến việc kiến thiết.

PHÁ-HOẠI VÀ KIẾN-THIẾT

Một dân tộc ở dưới chánh thể chuyên chế từ xưa đến nay như nước Việt nam ta, cái tánh « an thường thủ cổ » đã thành cái tánh di truyền, nên nghe 2 chữ «phá hoại» thì ai cũng rùng mình le lưỡi; nào có biết phá hoại là cái luật chung trên đường tấn hóa của loài người. Đều nên chú ý là phá hoại mà phá hoại, hay là phá hoại mà kiến thiết, hai đường có khác nhau đấy thôi.

Nhà đã mục, không triệt nó xuống thì khi nào có cái nhà mới ; ao nước đục, không tát cạn đi thì khi nào có nước trong ; triệt nhà và tát ao kia là cái nghĩa phá hoại nói trên không gì đáng lo ngại, cần cho người đời nhứt là những kẻ có lòng tấn thủ, lo thế nào về cách dựng cái nhà mới và đem nước trong về.

Chúng ta thường thấy ở xứ văn minh, chính như ở nước Pháp là nước bảo hộ mình, mà tòa nội các thay đổi luôn luôn ; nhưng tòa nầy sụp đi thì tòa khác dựng lên ngay, mà sau khi dựng rồi thì sắp đặt công cuộc đâu vào đó rất hẳn hoài. Phá hoại mà kiến thiết, cái chứng rõ ràng là đường nào.

Trái lại, ở xứ ta, cái gì không phá hoại thì từ đời bàn cổ cho đến nay vẫn còn y nguyên (như chuyện ngôi thứ phẩm tước v. v.), còn cái gì phá hoại thì phá hoại hẳn mà chẳng thấy kiến thiết cho ra trò.

Nào kỳ giả có dám nói vu đâu, ai có mắt tất cũng đã thấy: nói Hán học hủ mà Tây học cũng theo lối ham vinh cầu lợi ; nói lớp cựu ban tham nhũng mà lớp tân ban cũng chưa làm đều gì ích quốc lợi dân ; văn giới cựu là lối phu diễn từ ba, mà văn giới mới cũng chan chan là trò sáo. Tức như một chuyện hôn nhân thuở nay theo cái lệ « đặt đâu ngồi đó » thật là áp chế vô lý, mà ngày nay theo lối kết hôn tự do, cũng đã xảy ra lắm tấn kịch buồn cười.... Nói tắt một câu là hiện cái thời kỳ quá độ ở ta, phá hoại thì có mà kiến thiết thì toan không vậy. Có chăng một đôi chuyện như Hội đồng dân cử, các cuộc hợp thương hay đoàn thể nhỏ nhỏ gì, cũng chỉ phu diễn cái vỏ ngoài mà ở trong trống không là trống không, chưa có gì đáng gọi là kiến thiết cả.

Muốn sống còn chăng ? chúng ta không nên sợ phá hoại mà nên lo thế nào là kiến thiết sau khi đã phá hoại.

Thức Tự-Dân

VẠN-VĂN

Gởi cho bạn

Gió chiều thổi dường như xôi rượi,
Cảm thương người phải bước lưu ly;
Ngao ngán thay thế lộ đa kỳ,
Trò tan hợp, chuyện bi hoan ai chẳng thiết.
Đỗ vỡ không vơn đã lạc nguyệt,
Mình hồng cưu lộ ức lăng vân.
Ngày những đêm cười khóc khéo xen lẫn,
Trông cảnh mặt chạnh tưởng thân đây đọa.
Tưởng thiên diễn vòng Âu trên biển Á,
Kia trông ai cột đá giữa giòng xoay.
Gánh giang sơn hai cánh vẫn còn đây,
Tan rồi hiệp, nhục rồi vinh, mỗi thế đã hết cay thì đến ngọt.
Rồi ta sẽ dường trường nối gót,
Bước gập ghềnh hai mặt có chăn.
Biệt lý đâu phải chuyện sầu !

Sông thừa

CHUYỆN ĐỜI

Anh hùng tương ngộ

Ta thường hay nghe những chuyện anh xỏ lá gặp anh xỏ lá xắp mười, anh muốn bịp người ta lại bị chúng bịp lại.

Như chuyện anh nọ nói dốc rằng mình đi dưới biển có thấy một chiếc thuyền dài, dài hết chỗ nói nữa. Một anh khác hỏi dài thế nào thì anh ta lấy thí dụ mà nói rằng: dài cho đến nỗi một người con trai trẻ mà ở đầu mũi đi về phía đuôi tài đi đến giữa thuyền chỗ cây cột buồm thì đã già quá, phải chết mất. Anh kia nghe nói cũng làm thinh không cãi lại, nhưng lại thuật một chuyện khác :

— Tôi, thì tôi đi trên núi có thấy một cái cây nó cao, cao không chi bằng nữa.

— Cao cỡ chừng nào ?

— Ước như một con cò từ gốc bay lên mà một trăm năm bay cũng chưa đến ngọn.

Anh nói trước nghe vậy biết là thằng cha nầy muốn trả nhục mình, nên bảo :

— Ai lại có cây gì cao dữ vậy ?

Anh kia bình tịnh đáp :

— Tôi hỏi anh nếu không có cái cây ấy thì tìm đâu cho ra cây làm cột buồm cho chiếc thuyền của anh ?

Anh hàng tương ngộ mà !

Thành ra ở đời mình đừng có tự đắc là hơn thiên hạ, vì trong thiên hạ lắm người có thua chi mình đâu, họ lại còn hơn xắp mấy mình kia.

Đã kể chuyện ngụ ngôn thì còn tiếc gì mà không kể luôn cái chuyện anh thằng hà tiện :

Anh kia cũng hà tiện thật ; chưa nói cái tánh hà tiện có chỗ rất dễ tiện, anh ta lại còn cái bậy là tưởng đâu không có ai hà tiện được như anh ta.

Một bữa nọ có người đến nói với anh ta rằng mình tình nguyện đến ở học cái thuật hà tiện với ảnh. Học thì học, nhưng theo lối xưa, trước khi thọ giáo phải có cái lễ khai tâm đã. Anh bèn bảo người học trò ra chợ mua cái bánh tráng để về làm lễ. Cùng thân chỉ có một cái bánh tráng ! hà tiện thế cũng đáo để thật ! Nhưng anh học trò ra chợ mua bánh, lại cõng đèo thêm một con gà nữa. Về nhà thầy quở sao có xài lớn. Anh học trò thưa :

— Thầy chỉ bảo mua một cái bánh thôi, nhưng tôi tưởng tay mua cùng thần, nhưng trước cùng chớ sau cũng ăn.

— Thì ăn một cái bánh cũng đã mà ! phải khởi sự tập hà tiện từ khi mới học vỡ lòng cái đã chớ.

— Thưa, nhưng ăn bánh tráng chắc phải bẻ nó ra, mà bẻ ra, tôi chỉ khỏi rớt những mảnh nhỏ xuống đất... Tôi nghĩ vậy nên mua con gà để nó có lượm mấy miếng rớt.

Thế là trò giỏi hơn thầy rồi, còn bảo thầy dạy chi nữa.

Đó là tôi chỉ lấy một cái ví dụ mà nói chơi, chớ không phải nói hà tiện là tốt, vì hà tiện với cần kiệm là hai đầu khác nhau.

Chuyện như vậy ta thường thấy hằng ngày luôn. Chưa nói đâu xa, chỉ nội trong làng báo mà ta đã thấy nhiều người muốn lên mặt thầy rồi. Mà thầy cái gì ? Họ dạy phải viết văn thế nầy, phải đặt để thế nọ. Nhưng than ôi ! họ cần phải học lại học trò của họ đến mấy năm mà chưa chắc đã bằng kia, vì học trò có lắm người giỏi hơn.

Một chuyện muốn làm thầy người ta nữa là chuyện trông thấy ở trong cuộc tuyển cử nghị viên. Ra tranh cử ông nào ông nấy cũng tuyên bố ý kiến, cũng chương trình hành động, ông nào cũng mặt lòng vì nước vì dân, tưởng như bỗ dân mà không cử cho các ông tức là cái dân còn dại, còn chưa giác ngộ ; nào ngờ đâu đến ngày tuyển cử, cái dân kia nó đã khôn, đã giác ngộ lắm rồi, nên phần nhiều những ông thanh niên đốc kia đều phải hỏng cả, cuốc sớm ! Chắc họ vẫn đinh ninh rằng dân còn dại ! phải, dại theo cách nghĩ của họ.

Thậm chí có ông lại dùng cách « phản cổ động » (contre propagande) ví như ông A thì đi mua những phiếu của người đã bị ông B mua, không ngờ ông B lại đi mua những phiếu của những người đã bị ông A mua ! . . Những người đã « phản chủ » như vậy tôi cho họ là khôn hơn ai hết, vì họ đã cho mấy ông « can-đi-đa » một bài học bẽm gan, mà họ cũng có cái lợi trước mắt tiền. Chuyện bầu cử ở Hanoi, kêu thì nhứt đã chứng rõ chuyện nầy : Khi khai thăm thấy nhiều vé của ông Hà văn Bính thì tên ông Bính bị xóa mà điền lại tên ông Lạc, còn nhiều vé của ông Phạm huy Lục thì tên ông Lục bị xóa mà điền lại tên ông Bính. Đó cũng là chuyện anh hàng tương ngộ. mà cũng là bài học cho người tranh cử.

Lạc-nhân

THẾ GIỚI THỜI-BÌNH

CÁC NƯỚC ĐỐI VỚI LỜI THANH MINH CỦA NGƯỜI NHẬT

Lời thanh minh nầy phát ra ngày 17 Avril 1934 ; tuy không phải là chính thức thanh minh, song do Đại biểu ngoại bộ Nhật nên ai cũng chú ý.

Yếu điểm trong lời thanh minh có hai điều : 1) Lập trường của Nhật bản đối với Trung quốc là đặc biệt, nên không thể hành động nhứt trí với liệt cường, mà sẽ dùng toàn lực thi hành chính sách của mình ; 2) Cố sức chủ trì chủ nghĩa «Môn la » ở Đông-Á, phản đối riết chính sách viện trợ Trung quốc của các nước, bất kỳ là hành động gì. Nếu các nước vì công việc quốc tế hợp tác mà giúp đỡ Trung quốc, thì Nhật sẽ dùng võ lực mà đối phó....

Mạnh bạo thay và ngạo nghịch thay lời thanh minh của người Nhật ! Vì thế mà dư luận thế giới nầy ra một cái không khí xao xuyến lạ thường.

Nói việc thế giới, vấn đề nầy cũng là một vấn đề to lớn và quan hệ, tưởng nên lượt thuật một ít dư luận ở các nước để độc giả cùng xem :

Mỹ

Đối với lời thanh minh của Đại biểu Ngoại bộ Nhật, định chiếm độc quyền ở Trung hoa và bài xích các nước.., vì chưa phải chính thức tuyên cáo nên Quốc vụ viện không phê bình. Song quốc hội, nghị viện cùng quan viên và nhân dân đều nhận là chính sách xâm lược của người Nhật để loài xương rỗ rằng mà oai hiếp đến cuộc hòa bình Thái bình dương. Nước Mỹ kiên trì chánh sách « khai phóng môn bộ » ở Viễn đông để mấy mươi năm nay, bất kỳ ai mà thi hành cái chánh sách « đóng cửa » thì Mỹ phản đối đến cùng.

Vả lại, có đều đáng tiếc là sau hạm đội Mỹ đã triệt về Đại-tây-dương, ngoại bộ Nhật và Quốc vụ Mỹ đã có thơ từ qua lại bàn định vấn đề Nhật Mỹ thân thiện, mà thoạt nghe lời thanh minh trên, tự nhiên xảy ra cái ảnh hưởng trái hẳn, mà không khí toàn cả nước Mỹ một trật đổi khác, nhứt là bè quân bộ rất ôm mối bi quan. Người Nhật có lẽ muốn ướm thử chăng ? Chớ nếu thực thi vấn đề nầy kéo chúm cả Anh Nga và các nước Âu châu mà thành ra một cái án rất to lớn giữa « Đông-á cả Tây âu ». Không chỉ bó chặt nước Trung-hoa mà Hải quân hội nghị sau nầy cũng không khỏi ảnh hưởng lớn, nghĩa là trên con đường người Nhật đang ôm cái dã tâm « đồi đảo quốc làm nước đại lục » tất không giữ điều ước hải quân và điều ước khác, không khác gì nước Đức trước 20 năm kia.

Anh

Các báo ở Luân-đôn đối với lời thanh minh Nhật, đều nêu cái đầu đề bằng chữ lớn : «Chủ nghĩa Môn-la của người Nhật». «Nhật-bản khiêu chiến với cả thế giới » v. v...

Báo của các đảng phản đối thì nói cay rằng : Nhật-bản làm thế là bắt chước liệt cường Âu tây, không khác gì mình giạy cho Nhật-bản làm đều tội ác ; như Anh Mỹ muốn ngăn đón Nhật-bản thì trước phải tự mình bài trừ chủ nghĩa đế quốc khiến cho Nhật - bản tự ăn năn.

Đảng bảo thủ nói sẽ chất vấn Hạ nghị viện xem có phải Nhật-bản yêu cầu giảm đốc chánh sách ngoại giao của Trung-quốc, mà không cho liệt cường được dự vào không ?

Chánh giới thì nói nhân Trung quốc rước nhiều viên cố vấn ngoại quốc mà không thèm rước một người mạn Nhật-bản nên Nhật tức mà nói dọa.

Thương giới thì nói Trung quốc gần đây mua tàu bay của Ý và Mỹ nhiều, Anh Mỹ lại hoạt động ở Trung-quốc về một kiến tạo thiết lộ và kinh tế, nên người Nhật ghen ghét mà sinh tức.

Phái bài Nhật lại nói quả quyết rằng: « Các nước thái tây không khi nào nhận chịu cái chủ nghĩa « quyền lợi của mình ở Trung hoa phải có Nhật-bản chuẩn hứa mới được hưởng thụ ». Lời thanh minh Nhật chỉ là lời nói ngông cuồng mà thôi ».

Phái bình Nhật lại nói : Chánh sách thế giới để xô người Nhật vào địa vị cô lập ; lại thêm Nga đỡ ở tận một bên khoét trượng quân bị dầu lên ; Nhật ở địa vị bức hiếp bộp phải tự vệ nên không chừa thủ đoạn gì, kể làm sao giữ được quyền lợi mình thì làm (?)

Người ra nhân ái thì cho là người Nhật mo thế để ướm thử thế giới xem đối phó ra sao...

Tờ Khoái báo có bài xã luận nói : Nhật là một nước đảo quốc nhỏ ở phương đông, nay treo tấm bảng chiêu hàng « đế quốc mới » trong con mắt không xem ai ra gì nữa. Công nhiên phô lớn rằng các nước phương tây và gồm cả Mỹ nữa không được viện trợ Trung quốc về mặt chính trị và quân sự ! Trừ người Nhật ra không ai được có trường tàu bay Trung quốc, không được bán tàu bay ! Người Nhật nói hòa bình mà cử động như thế, leo sao không khỏi tế nặng.

Pháp

Pháp đối với cuộc Trung Nhật, vẫn giữ thái độ thận trọng, chưa muốn can thiệp, vì đương chuyên ý về vấn đề quân sự ở Âu châu, nên đợi xem thái độ Anh Mỹ định lập trường trước đã. Một bài trong báo « Echo de Paris » nói đó là cái kiết quả không tốt của chánh sách Quốc liên « trợ Hoa kháng Nhật » mà sinh ra. Nhật-bản oai hiếp, chỉ Mỹ Nhật trực tiếp ứng phó nhau là hơn, thứ nữa thì Anh với Nga cũng có quan hệ (Pháp không có quyền lợi gì ở miền Hoa Bắc, Mãn châu nên tỏ ý lãnh đạm).

Ý

Dư luận Ý đối với lời thanh minh Nhật thì nhận là lời nói hoạt kê. Vì Nhật muốn chiếm một thứ bá quyền trống không hay sao ? hay là làm cho cuộc ngoại giao rối beng mà mình thu cái kiết quả tốt, Chúng ta chỉ xem lời thanh minh là chuyện khôi hài không đáng nhận là việc thiệt. Huống chi Nhật cũng không thể làm cho Trung quốc dứt hẳn mối giao thông với thế giới được.

Nga

Nga — Vì tờ thanh-minh Nhật chưa phải chính-thức tuyên-cáo, nên chính-phủ chưa tỏ ý kiến, song quan-báo công kích cho là lời nói ngông cuồng, chứng rằng Nhựt đã thực - hành chủ - nghĩa « Pháp-tây-tự-đế » ở Viễn-đông, có ảnh-hưởng đến cuộc hòa-bình rất to.

Trung-hoa

Lời thanh minh của Nhật, người Trung hoa nhận vì bốn lý do :

1) Đối Mỹ — Mối quan hệ Mỹ Nhật nay đã có chuyển cơ, cuộc thân thiện hai nước làm cho đám mây đen ở Thái-bình-dương quang khoát được nhiều. Người Nhật rắn tới một bước nữa để dò xem thái độ người Mỹ chịu nhìn nhượng đến trình độ nào.

Đối Nga — Nhật-Nga ác hòa, càng ngày càng khẩn trương. Tô-Nga có đành chịu bỏ quyền lợi ở Bắc-mãn hay không ? Đều đó khó đoán biết cho kịch được. Nên thử xông tới tận nơi, xem chân ý Tô Nga thế nào.

3) Đối Anh — Người Nhật đã thấy rõ Quốc liên không đủ thiết lực can thiệp đến vấn đề Viễn đông ; mà chánh sách ngoại giao nước Anh lại cốt lấy việc duy trì Quốc liên làm nguyên tắc, chỗ ấy đã là mâu thuẫn rồi. Huống về mặt kinh tế cả chính trị gần đây, Anh Nhật quan hệ cũng đã trái nhau. Trên bàn cờ kia, đứng một nước « răn đọa » trước là phản đối hội Quốc liên về mặt bị thuật, hợp tác với Trung hoa ; sau là dòm tận mặt kín của người Anh xem ý họ ra sao.

4) Đối Hoa — Nhân dân Trung hoa nín hơi lặng tiếng đã trên 20 năm nay mà quan niệm kháng Nhật còn vẫn hăng hái ; gần đây lại có kiến thiết nhy nọ. Một ngày kia mà Nhật-bản cùng một nước nào có cuộc chiến tranh, thế nào Trung hoa cũng thừa nhịp mà thu hồi những đất và quyền lợi đã mất lâu nay. Nay nước trước, ra oai nạt nộ cho cả chánh phủ và nhân dân thấy rằng kiết giao với liệt cường là thiết sách mà đành chịu khuất phục dưới bàn tay sắt của mình.

Vậy động cơ sẽ « người Nhật về tờ thanh minh kia ý nghĩa chỉ gồm trong 4 chữ « ướm dò không khí ».

Động cơ người Nhật phát lộ ra, thế giới đều kinh dị mà Anh Mỹ hai nước như bị vết đâm sâu hơn hết, song đều là một mối kích thích mà Anh Mỹ thái độ có hơi khác nhau :

Các thị-trường Mỹ ở nước ngoài thì hy vọng lớn là ở Trung-quốc. Chánh-sách độc quyền của người Nhật nghịch với chánh-sách khai-phóng của Mỹ, Mỹ vẫn phản đối. Nhưng vì trong nước đang mang nạn khẩng-hoảng, tình lời lỗ không muốn hy-sinh thực lực ở cõi xa, nên có bất mãn, cũng gởi chút đồng tình với Trung-quốc và chăm lo chuẩn bị, thái-độ còn ngấm ngầm. Còn Anh thì đối với lời thanh-minh kia kích-thích sâu sắc hơn Mỹ nhiều, gần như có cái chiều «Anh Nhật đối lập cũng nên».

Trung-quốc đối với trường-hợp nầy, có cái cơ « một sống một chết » nào đường họa phục, chưa biết ngả vào phía nào.

(Duy có dư-luận Đức là không bình phẩm gì cả, có lẽ Đức không quyền lợi gì ở Viễn-đông và muốn làm nước Nhật ở Âu-châu, nên đồng ý với Nhật chăng ?)

Lời chối khéo của Ngoại vụ Nhật

Nhân tờ thanh minh phi chánh thức trên, toàn thế giới phản đối rầm lên, Ngoại tướng Quang điền cho là ở trong có chỗ ngộ giải, nên đem cả toàn văn điện cho các công sứ trú ở ngoại quốc bảo thuyết minh rằng : Lời thanh minh kia chỉ là lấy lại cốt trung bài diễn văn của Quang điền đọc ở đế quốc nghị hội ngày 23/1/34, nói về phương châm ngoại giao : Nhật bản đã quốc cốt duy trì cái trách nhiệm hòa bình duy nhất ở Viễn đông chớ không có gì khác...

Chủ Nhật thiết theo tùng đủ cách, khi dân khi thẳng, có ý xem liệt cường như trẻ con, chẳng qua thấy bàn cờ Âu-châu đương rối rối, biết rõ Âu Mỹ chưa dám gây đỡ với mình bên Viễn-đông, nên lên mặt ông chủ. Chưa biết các nước có phương gì ứng phó hay lại nói ngông như Quốc-liên trước.

KHÁCH - QUAN

Tin thêm về câu chuyện « buộc dân mua rượu »

Chuyện nầy Tiếng dân số 681 đã đăng bức thơ của quan Khâm sứ Thibaudeau trả lời cho viện Dân biểu ngày 23-3-34, đại ý nói Chánh phủ không có lệnh buộc dân mua rượu... Nay được bức thơ của ban Thường trực Dân viện bầm lại Tòa Khâm, thì ra các quan thừa hành ở địa phương có làm đều sai với bản ý chính phủ, vẫn có chứng thực.

1°) Trong tờ báo Sao-Mai số 6 ra ngày 23 Février ở Vinh, về đề mục « Vấn đề trừ rượu lậu » có nói : « Quan Tổng-đốc An-Tịnh sức cho phủ, huyện phải dùng cách gián tiếp mà triệt rượu lậu, lấy số dân làm chuẩn đinh, mỗi tên một lít rượu và giao cho Tổng lý nhận Tiền bài bán rượu trong xã.... ».

2°) Tờ sức ngày mồng năm tháng 11 năm Bảo-Đại thứ 8 của quan Tuần phủ Hà-tịnh cho các phủ, huyện để hiểu cho các bào lý mỗi làng ít nữa phải lấy một cái bài để bán rượu.

3°) Tờ sức ngày 26 tháng 11 năm Bảo-Đại thứ 8 của quan Tuần-phủ Hà-tịnh định ngày đến các huyện lỵ cấp phát bài rượu cho lý bào và các người bán rượu đưa bài cũ đến đổi bài mới.

4°) Thư ngày 28 Mars 1934 của ông Võ-công-Hòa, nhân-dân đại-biểu tỉnh Hà-tịnh, kêu về việc bán rượu ở tỉnh lỵ.

5°) Lá đơn của làng An-hồ, phủ Đức thọ, tỉnh Hà-tịnh, kêu về việc bắt lý bào bán rượu.

. . . . . .

Tiếng-dân

Việc Thế-giới

Tình hình chính trị Ấn-độ

Saala, 1er Mai. — Thông tấn *Reuter* được tin rằng viện Toàn quyền định giải tán nghị viện sau kỳ hội đồng sẽ họp vào khoảng tháng Juillet tới đây. Cuộc bầu cử sau sẽ có đều quan hệ lớn vì các chính đảng đều đồng tình phản đối. Ông Gandhi sẽ cầm đầu cuộc phản đối nầy. Như ai nấy đều biết ông không còn giữ chính sách ôn hòa như trước.

Hai nghìn phụ nữ Nhật biểu tình phản đối việc đánh thuế đầy tớ gái

Đăng lấy tiền dùng vào việc chiến tranh, chính phủ Nhật thi hành sưu cao thuế nặng. Không những đàn ông bị đánh thuế nặng mà thôi, cho đến đàn bà cũng vậy.

Mới rồi Hội nghị thành phố Đông kinh định đưa lên Hạ-nghị viện một bản dự án nói về sự đánh thuế đầy tớ gái. Bọn nầy hay tin trước, tổ chức một hội gọi là «Phản đối liên hiệp hội». Sáp ngày Hội nghị thành phố họp hội đồng, đàn bà nghèo nhóm nhau lại hơn 2.000 người kéo đến trước Hội nghị thị sảnh, mà yêu cầu bỏ dự án ấy. Có hơn 100 cảnh binh đến canh phòng nghiêm nhặt. Không xảy ra cuộc xô xát nào kịch liệt.

Về lời thanh minh của Nhật bản

Ba lê, 3 Mai. — Sớm mai hôm nay, Đại sứ Nhật ở Paris, đến Ngoại bộ bày giải về lời thanh minh của Nhật hôm 17 Avril, đại ý nói lời thanh minh ấy không có gì trái với Hiệp ước 9 nước ký ở Hoa-thịnh đốn năm 1922, bảo hộ chính sách mở hộ khai phóng ở Trung hoa và chủ quyền của nước nầy.

Nhật-Anh điều đình về vấn đề thương mãi

Luân-đôn, 2 Mai. — Theo lời tuyên bố của ông Runciman, thì ông và Đại sứ Nhật sẽ điều đình lại về việc buôn bán tơ vải.

Cách mệnh ở Yémen

3 Mai. — Theo một tin riêng ở Yémen (thuộc Arabie, thuộc địa nước Anh) đến thông tấn *Reuter* ở Caire, thì tại xứ ấy có nổi lên cuộc cách mệnh. Quân cách mệnh đánh phá Hoàng thất và giết chết vua. Một phần lớn quân đội nổi lên làm rối. Hải cảng Hodeida đã về tay Ibn Séoud : nhiều chiếc tàu bị nhận đắm.

THƠ TÍN

Cùng người dân phủ Hòa-Đa, Binhthuận

Được bài ông nói chuyện oai quyền bác lý làng nọ, ăn lễ kiện cùng đánh dân, v. v.... Song ông không nói rõ ngày tháng và người nào chịu tiếc và bị đánh nên xin miễn đăng

Cùng người dân phủ Hưng-nguyên, Nghệan

Được bài ông nói chuyện bầu cử lý trưởng làng Ước lễ, song không đăng là vì việc đã qua, có nói gì cũng là bắt lươn dần đuôi.

Cùng ông Ngô-xuân-Khượng phủ Hưng-nguyên, Nghệan

Được bài ông nói việc sổ sách « sanh tử, giá thú » mà có làng không làm, v. v... Việc đó có quan địa phương chỉ bảo. Bài «thanh niên học nghề» lâu nay các báo đã đăng nhiều, nên xin miễn đăng.

Ông Nguyễn tri Khiết Roon

Bản báo đã tiếp được mandat và biên nhận của ngài rồi, xin cảm ơn.

Ông Trần Quát. Phúphong

Bản báo nhận được tờ khai của ông Tuyển rồi. Báo vẫn gởi luôn cho ông Hoàng, nếu có thất lạc số nào, xin cho biết bản báo sẽ nhờ nhà Bưu điện truy vấn.

T. D.

Cái thuyết

"NAM NỮ LUYẾN ÁI"

Lâu nay ở xã hội ta thường nghe bàn đến vấn đề kết hôn. Kết hôn vẫn là vấn đề trọng yếu trong một đời người cả nam và nữ. Nhưng nói kết hôn, trước nên xét đến cái gốc nó, tức là thuyết «luyến ái».

«Luyến ái», mới nghe cái tên nó, khiến cho người đời, nhất là bạn thanh niên, sinh ra mối cảm tưởng, nhận nó như là hoa thơm, mật ngọt. Theo như nhà thi nhân nọ nói : «Trên đời trăm cái có, chỉ là một mối tình luyến ái kia tạo thành, không có luyến ái thì không có chi nữa, mà vũ trụ cũng tiêu diệt». Song thực ra, luyến ái có phải là ông thần vô thượng đứng đầu trên chủ nghĩa nhân sinh không ?

Theo thuyết thần bí thì chúng ta không dám trả lời câu trên phải hay là không ; nhưng theo thực tế nhân sinh thì chúng ta dám nói quả quyết rằng «luyến ái» không phải là «thần vô thượng». Vì nên có người say mê chìm đắm trong cái biển luyến ái, cho là nồng nàn đắm thắm hưởng cái hạnh phúc độc nhất trên đời, trừ một sự « hun » ra, không biết đến cái gì nữa. Như vậy đáng gọi là luyến ái đến tột bực. Rồi một mai cái dạ dày kia vì đói mà cồn rứt, cơm không có ăn, nhà không có ở, áo không có mặc, thì ông thần luyến ái kia cũng chán ngán mà đi xa ! Thế là luyến ái không đứng một mình, phải đi kèm với vấn đề sinh hoạt, mà cái thuyết « luyến ái là thần vô thượng » không thành lập được.

Luyến ái đã đi theo vấn đề sinh hoạt, tự nhiên phải bị ông thần tiền hạn chế mà khó thoát ra được. Chúng ta thường thấy vị quan to hay bác nhà giàu trên 50, 60 tuổi mà có những hầu non 18, 20 tuổi ; chị em ở làng Bình-khang có hàng chục hàng trăm, đem cả xác và hồn mà cung cho những khách qua đường bình sanh không hề biết mặt, chỉ cốt có tiền là mua được cái luyến ái kia ngay. Cái trường hợp ấy, lại gần như thông hành cả thế giới mà ít nơi không có ! Thế là đổi cái câu «đồ chơi» ngày xưa mà thay lại «đàn bà là mối hàng», ai có tiền thì mua được, cũng chẳng tốt gì.

Theo thuyết «tam tòng tứ đức» ngày xưa, nữ giới không có quyền được tự do luyến ái; cái luyến ái đó phó thác may rủi cho cha mẹ và bọn làm mối dong, nên có tiếng khinh rẻ : đàn bà là đồ chơi cho đàn ông. Đều ấy ai cũng công nhận là không hợp với nhân đạo. Trái lại, như cái thuyết tự do hôn nhân ngày nay, nghe danh từ, giống như tốt đẹp không có gì hạn chế, mà mỗi người đều được hưởng cái hạnh phúc luyến ái kia. Nhưng kể ra cũng lắm điều rắc rối, rắc rối vì ông thần tiền còn cầm cái quyền hạn chế, nên hiện đời nay ở xứ văn minh lắm người thờ chủ nghĩa độc thân, mà trong đám nữ giới phần đông vất chủ nghĩa luyến ái chân chính mà để con mắt vào nơi kim tiền. Như những tiếng: «đi học cốt lấy vợ giàu», «lấy chồng muốn được người có bằng cấp» v. v. Cái «giàu» với cái «bằng cấp» là tiêu biểu của kim tiền, nào có phải là cái chứng chắc cho mối luyến ái đâu.

Luyến ái là thần vô thượng, thuyết ấy đã không đứng vững mà đi với kim tiền thì hạ đến cái vực rất tồi tàn. Vì cái tồi tàn đó mà trong bạn thanh niên trở lại không nhận rõ nghĩa «luyến ái», đi xiêng vào con đường « nhục dục », cho nam nữ chỉ là tình dục. Vì thế nay ưa người nầy, mai theo người kia, đem ái tình tôn quí của mình mà mài miệt trong cuộc mây Sở mưa Tần, không còn chút ý nghĩa gì chân chánh nữa.

Vậy giảng nghĩa luyến ái nên hiểu :

1) Luyến ái không phải là thần vô thượng, mà phải chịu hạn chế trong cuộc sinh hoạt theo thời đại và xã hội.

2) Luyến ái không phải chỉ có một đường nhục dục, mà phải có cảm tình và lý tánh theo đường chân chánh.

3) Luyến ái không chỉ kết hợp bởi ái tình mà cả kết hợp bởi cuộc sinh hoạt.

Vậy luyến ái phải dựng lên trên nền «cùng hiểu thấu nhau», tư tưởng và hành vi của hai bên cùng hòa hợp nhau, mà lúc nào cũng cùng gắng sức lo tấn hành công cuộc sinh hoạt cả gia đình và xã hội.

Nói tóm lại, là chúng ta không nên tôn luyến ái như thần thánh, mà cũng không nên xem như đồ trẻ con chơi đởn : phải có cái chân chánh luyến ái theo lý tánh và nhân sinh quan.

X.

Rượu Nam

酒南益同南

Hiệu HOA-MAI 35 phân

chai 0$75 và 0$20

Hiệu BẢT-TIÊN 40 phân

chai 0$75 và 0$35

Mừng nay mới có rượu ta,
Nấu toàn gạo nếp không pha chất cồn
Uống vào mới biết là ngon.

NAM-ĐỒNG-ÍCH THANH-HOA

Tổng-Đại-lý Nam Đồng Ích :

Thừa-thiên — Quảng-trị

M. Bửu-Bác (An-Nhơn)

N° 151, rue Paul-Bert HUẾ

HUẾ SỐ NHÀ 141 PAUL-BERT

Muốn mở rộng thêm hàng tạp hóa cần dùng, lại có bán nhiều Lương Bắc đen rất tốt, Lụa Hà-Đông trắng rộng, Lãnh bưởi hàng kỳ cầu, Nhiễu Ngà hảo, Sa văn minh, Cachemir và các thứ giấy mới chế tạo, lại có bán nhiều các thứ hàng khác, bán sỉ bán lẻ giá cả rẻ hơn xin quí khách quá bước đến xem mới rõ lời quảng cáo nầy đúng với sự thiệt.

hiệu THUẬN-LONG bán hàng tại số nhà 141 Paul-Bert HUẾ

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG :

DẠ-DÀY, PHÒNG-TÍCH, KINH-NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chét qua sau vai, rồi đau lên xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ, có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần : đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*

Đau chói chét trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, ăn lắng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng dày bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phòng tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lãnh hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu DIỆU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

VIỆC TRONG NƯỚC

Một tối diễn thuyết

HUẾ. — Cô Nguyễn thị-Kiêm, một tay trợ bút cho báo Phụ nữ tân văn ở Saigon, vừa rồi ra Huế, tối 8 Mai có diễn thuyết tại hội Quảng trị. Lần nầy là lần đầu mà tại hội Quảng trị một người đàn bà bước lên diễn đàn. Vì vậy nên người đi nghe rất đông ; trong nhà ngoài sân cũng đầy cả người ; số đàn bà đi nghe cũng khá.

Cô Kiêm nói về « Dư luận nam giới đối với phái phụ nữ tân tiến ».

Cô Kiêm không nói chi lạ hơn những điều ta thường thấy trên các báo chí, chỉ trí cái thuyết giải phóng cho phụ nữ, lấy cớ rằng phụ nữ ở giữa thế kỷ hai mươi nầy cần phải tấn bộ mà chen chưn nối gót cho kịp phái đàn ông ; cốt đánh đổ cái thành kiến lỗi kỷ của phe đàn ông muốn cho phụ nữ không được hoạt động ra ngoài phạm vi tề gia nội trợ.

Cô Kiêm nói rất dễ dàng mà vui vẻ lưu hoạt, không có cái tánh e lệ rụt rè của các cô gái ở Thần kinh, nên được công chúng hoan nghênh.

P. V.

Lý trưởng dấu sổ sách

NGHỆ-AN. — Làng Khơn đà, tổng Hải đô, phủ Hưng nguyên, Hoàng võ Tân làm lý trưởng đã tám chín năm, phân sưu thuế, tiền xã thương và các việc trong làng, sổ sách do tay y tự tiện tăng giảm. Dân làng đã làm đơn kiện tại phủ xin khám soát sổ sách.

Sáng ngày 29 Avril, y biết phủ sẽ về khám, nên liền đem sổ sách qua gởi nhà tên Nguyễn Mưu lúc Mưu đi vắng. Khi Mưu về, thấy một tháng sổ sách, bồi vợ, vợ nói của y gởi, Mưu sợ có giấy quan hệ, bèn lập tức tìm lý trưởng mà không gặp, anh bèn gánh sổ sách ấy lên phủ trình, chưa rõ quan xử sao.

Dân làng

Có oan

QUẢNG-NAM. — Lúc 3 giờ chiều ngày 20 mars 1934, có người tây tuần đinh ở Chợ-cồi đi với hai người lính lên làng Bảo an bắt rượu và thuốc phiện lậu, nhưng không có. Sau vô nhà Ngô Hoàn lục kiếm, chủ nhà sai phải có lý trưởng mới cho xét, người Tây sai lính đi mời lý trưởng. Hồi lâu lính dẫn lý trưởng tới, nhưng người Tây không xét, chỉ làm một cái giấy nói Ngô Hoàn sau trở không cho xét nhà, bắt lý trưởng phải ký nhận và bảo đến ngày mai phải giải Ngô Hoàn xuống Chợ-cồi.

Lý trưởng vâng lời, đúng ngày phải giải xuống. Đến nơi, người Tây bảo lý trưởng phải giao đồng triệu cho mình. Lý trưởng không chịu. Người Tây liền làm giấy tờ rồi giải Ngô Hoàn xuống Faifo giam hai đêm, rồi giải ra Tourane, không biết bị tù hay bị phạt.

Vợ con Ngô Hoàn có làm đơn kêu ở quan công sứ Faifo. Chẳng biết ngài có đoái tưởng đến nỗi oan ức nầy không!

N. P.

Cướp cơm người đói

QUẢNG-NGÃI. — Từ khi đường hỏa xa mở làm, dân nghèo có chỗ đem mồ hôi nước mắt đổi lấy bát cơm, nhưng thường bị một ít bác « đầu nậu » lường gạt. Xin chứng xem câu chuyện này :

Tên Hồ Hợi có ghé buôn bán về vạn Nguyên hòa, huyện Nghĩa hành ; ngày tháng giêng năm ngoái, bao bán đá sạn và chở đá ba-lát cho sở hỏa xa, mướn người đồng nghiệp trong vạn hơn 20 người, giá cả minh bạch (đá sạn mỗi thùng 5 xu; ba-lát mỗi thùng 2 xu). Tin như lời, rủ nhau chở mãi tới tháng tám, mà tên Hợi cứ cho mượn lần một ít. Đòi hỏi, thì bao đầu y cón bọn, xua y ra mặt gạt ngay. Tức quá họ kêu đòi, làng Phú lâm giải huyện. Quan tức khai, thì kể 5$ người 10$ tính Hợi còn thiếu bọn ấy hơn 200$. Còn tên Hợi chối đại rằng : « Không mướn ai chở đá và cũng không bán đá cho ai». Bọn họ nài quan đòi tới người cho y mướn đất để đá và người bao gánh đá là Thủ Nào và Trần Xích, thì tên Hợi hiện thiếu hai người ấy kể 3$, người 6$. Chứng cớ đành rành như thế, mà quan không xử, nên bọn họ làm đơn kêu tòa án tỉnh. Quan tỉnh đã sức xét. Mới bữa 24 tháng hai Annam nầy, quan Huyện bẩm tỉnh rằng : « Bọn ghe nọ khai báo mờ hồ... ». Tức quá, nên 20 người ấy lại kêu tỉnh tòa án nữa ! Cơm của dân nghèo, quan trên phải xét cho họ.

Ái hữu

Đã tha mà bị buộc ngặt quá !

Vừa rồi ở hạt Ngũ hành có hai người chánh trị phạm là Phan Nguyên (An-chỉ) và Võ tiêu (Phú-thọ), mỗi người can án năm đầy đi Bamêthuột, vừa tới được ba tháng. Nguyên hai người có giấy tha từ tết Tây, chúng vì đợi giấy thiên diên gần ba tháng, tới 26-3-34 mới về tới tỉnh. Quan tỉnh lại giải giao về huyện, huyện lại đợi lý trưởng đoàn kiện, thành phải chờ đợi 4, 5 ngày nữa mới được về nhà. Quan huyện còn hiểu rằng : « Từ nầy về sau, các chú có việc gì mà đi ra khỏi làng, thì phải có triện lý trưởng, khỏi tổng phải có đồng đỗ chánh phó tổng, khỏi huyện phải có kiểm quan Huyện, trái lời sẽ bị 5 năm tù tội nữa v. v. ».

Được tha còn phải đi tìm ăn mới nuôi sống được, mà bó buộc như thế thì ngồi khoanh tay chịu đói sao !

Ái hữu

Sách tặng

Bản báo mới nhận được 2 quyển sách dưới nầy :

I) « LUẬN QUỐC VĂN » của mấy ông Nguyễn đức Bảo, Đoàn Quán, Võ văn Quán (Hanoi) soạn ; giá bán 0$50.

II) « KINH TẾ KHỦNG HOẢNG » của *nhà sách dân mới* 60, đường Reins, Saigon ; giá bán 0$20.

Vậy có lời cảm ơn các nhà gởi tặng.

T. D.

Nuôi con nên biết :

Trẻ con hay có các bệnh cam, sài, hoặc cam mắt (mắt đau, đỏ, gỉ nhèm) Cam mũi (mũi đỏ, hôi thối) Cam răng (răng sún, sâu, chảy máu, hôi thối) Cam tả, cam thang, cam tích (bụng to, đi tả, sưng mặt, sưng chân) Cam âm mục (mắt đau, sưng không mở ra được) Cam khát, cam rãi (mồm chảy rãi) Cam sài, cam tiu mỉ, bụng to, chân gầy, ăn ít, ốm yếu luôn, vì những bệnh cam ấy mà sanh ra các bệnh nguy hiểm. Muốn khỏi các bệnh cam ấy thì nên dùng thứ thuốc « KIỆN-TỲ-TIÊU-CAM số II » mỗi ve giá bán 0$25, của nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, 46, phố Phúc kiến Hanoi nghiên cứu các vị thuốc nam chế ra, chỉ uống một hai ve là khỏi hết, có bán tại Chi điểm Nam thiên đường, 140 phố Khách Nam-Định, hiệu Mai Linh, 62 phố Cầu đất Haiphong, Phúc hưng Long Thanh hóa, Vĩnh hưng Tường Vinh, Vĩnh Tường Huế, Thái Khánh, đường Đề hữu Vị Tourane, Trần Cảnh, cửa tây Quảng Ngãi, Hoàng Tá Quinhon, Mộng lương Nhatrang, Lê nam hưng Phan thiết, Thanh Thanh, 38 Pellerin Saigon, Nguyễn bá Nằng Bạcliêu, và các nhà đại lý Nam thiên Đường ở khắp các tỉnh trong xứ Đông Dương.

DẦU LỢI-SANH !

Thuốc ho Bàn-Tay !

Ai mua sỉ, ai nhận làm Đại-lý, viết thơ cho LỢI-SANH-ĐƯỜNG TOURANE

TRỊ TỨ THỜI CẢM MẠO

0$10 — 0$20

MAISON NAM-TRÂN

19, Rue Vollenhoven, HUẾ

Cần một người đại-lý ở mỗi hạt.

Ai dùng thuốc hiệu CHIẾN-THẮNG không lành, xin đoàn trả tiền lại

Thuốc Ho Kinh-Niên

Xin nhận nhãn hiệu CON GÀ TRỐNG đeo chiến-thắng bội-tinh mới khỏi lầm

Bao nhiêu chứng ho dầu trầm trọng thế nào, thuốc nầy cũng đã mãnh lực trị lành hết. Trong năm 1933 có 2 ngàn người mua dùng, có đến 125 cái thư cảm tạ và có 6 nhà được trả tiền lại. Nếu mua ở đại-lý, xin lấy 1 cái giấy chứng thực rằng có mua thuốc mấy hộp rồi gởi về Tổng-cuộc. Mỗi hộp 1$50 — hộp đôi 2$50. Thơ và Mandat mua thuốc gởi cho :

M. NGUYỄN-TRUNG-THẨM

à Quảng xá ĐỒNG-HỚI

QUAN-HẢI, đại-lý ở HUẾ

AN-PHƯỢNG, đại-lý ở TOURANE

SỞ NẤU DẦU TẠI :

Phương xuân (Quảng-Bình) — Sa-lung (Quảng-Trị) — An-nông (Thừa-Thiên)

Giây nói : 87

Giây thép tắt : VIENDE HUẾ

Nhà phát hành tại Bến-Ngự HUẾ

TRÁI TIM NAM-VIỆT

Ai ơi chung giống Lạc Hồng. Yêu nhau nhớ hiệu SÀ PHÒNG VIỆT NAM.
Hàng nội hóa ta làm rất tốt. Giặt không hao, nhiều bọt, không hôi.
Lại thêm giá cả rất hời, Đúng cân, đúng lạng, không sai chút nào.
Bảy mươi hai phần dầu nguyên chất, Chốn thị trường tốt nhất đâu hơn.
Đã trình ý viện ban khen, Giấy tờ chứng nhận mấy phen lâm bằng.
Không chất độc, không nồng, không xót, Dầu dùng nhiều không nhợt da tay.
Vì đem tắm gội càng hay, Vừa thơm, vừa mát, không cay, không nồng.
Đỗ mọi vẻ sát trùng, tẩy uế, Để mọi điều sạch sẽ, vệ sinh.
Công phu sáng chế rất tinh, Áo quần không mục, không tanh, lại bền.
Đồng bào hãy đừng quên xin nhớ, Dấu sà phòng « Mỹ-Nữ » của ta.
Khắp trong đất nước Nam nhà, Bảo nhau ta cứ hàng ta ta dùng.
Xưởng chế tạo nhiều công Nam Việt, Đường cạnh tranh kịch liệt với người.
Trường thương chiến nếu ta lui, Mấy trăm thuyền thợ ai nuôi cho mình.
Đồng bào hãy thấu tình chàng tá ! Nghĩa tương phù chớ khá quên nhau.
Tiêu tiền phải nghĩ trước sau, Sao cho nước thịnh dân giàu mới nên.
Xin chớ để lợi quyền cho Khách, Họ gánh vàng họ tếch sông Ngô.
Rồi ra họ lại cười cho, Con nhà Nam Việt rõ khờ lắm thay !
Lời tâm huyết tỏ bày hết lẽ, Xin đồng bang ghi để bên lòng.
Hỡi ai chung giống Lạc Hồng ! Yêu nhau ta giặt SÀ PHÒNG VIỆT NAM !

Bán lẻ : Khắp mọi nơi.

Bán buôn : Đại lý Trung kỳ :

TOURANE : Agent général : Vo văn Dôn et Cie, Avenue du Musée. VINH : Vinh hung Tuong, 77 Rue Sarraut. HUE : Maison An Nhơn, 135, Rue Paul Bert. FAIFO : M. To Hiên dit Mỹ loi Thanh, Commerçant. QUINHON : M. Pham dao Nguyên Transitaire. NHATRANG M. Lưu thông Kiệt 57, Rue Coloniale. PHANTHIET : Maison Bản Lâm, Rue Gia-Long.

PHẤN TRẺ CON

VÍNH-THỌ

TRỊ Rôm Sảy Mày-đay

TRỪ Ngứa Lở Hăm

Trong mùa nóng-nực, Ai có trẻ con nên dùng phấn nầy.

Mỗi bao 0$10

Có bán tại các nhà Đại-lý Dầu CHỮ-THỌ

CỐ-TINH BỔ-THẬN

Vì sao các bạn thanh-niên hay bị chứng Di-tinh, Mộng-tinh ?? Bởi : 1 / Người yếu mà làm việc quá sức khỏe của mình. — 2 / Làm việc bằng sức óc lo nghĩ thái quá. — 3 / Dâm dục thái quá, rượu chè thức đêm. — 4 / Tuổi trẻ mà ham xem các chuyện nói về tình ái, cùng hay tưởng tượng những sự tà dâm

Bốn điều kể trên khi sơ phát thường thấy đau lưng mỏi vai, thân mình buồn bực, ít ăn hay quên, ù tai, hoa mắt, đêm ngủ mơ màng hay dật mình có lúc vừa thiu thiu ngủ thì tự nhiên dật nẩy mình hình như sắp ngã và hay thấy chiêm bao nhiều điều kỳ quái. Đó là bệnh trong thời kỳ thứ nhất chỉ dùng độ 3 ve *Cố-Tinh Bổ-Thận* là khỏi hẳn, và có thể phòng bị được 3 chứng hiểm nghèo như *Mộng tinh, Di tinh* và *Hoạt tinh*. Ba chứng nầy phát ra như thế nào???

MỘNG TINH. — Đêm ngủ thấy chiêm bao đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

DI TINH. — Đêm ngủ mê man, tự nhiên không mộng mà tinh xuất.

HOẠT TINH. — Khi đi lại với đàn bà là tinh khí bị xuất ngay. Hoặc không cứ lúc nào hơi mệt là tinh xuất mỗi lần vài ba giọt. Nhưng vô luận bệnh mắc trong thời kỳ nào hễ dùng hết nửa ve *Cố-Tinh Bổ-Thận* nầy là khỏi. — Mỗi ve giá 1$00 — nửa ve giá 5$00 — Thơ từ mandat đề tên M. SINH-HUY, 44, MARÉCHAL FOCH à VINH

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CONICHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v..v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

HÓA ĐÀM CHỈ KHÁI TÁN

HIỆU CHỨ THỌ

TRỊ CÁC CHỨNG HO VÀ TIÊU ĐÀM

MỚI HO — HO LÂU NĂM

Mỗi bao có 6 gói giá 0$12

Có bán tại các nhà đại-lý DẦU-CHỨ-THỌ

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon
Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.
HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$30
Đại - lý :
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

CÁI GƯƠNG GIÁO - DỤC

Cách giáo-dục đặc-biệt của Nhật-bản

Sau trận Nhật thắng Nga năm 1904, có người Âu hỏi một vị đại tướng Nhật : « Nhật bản mới Âu hóa mà hơn được Nga là vì sao ? ».

Vị đại tướng kia trả lời :

« Chúng tôi hơn Nga là vì quân lính chúng tôi ăn được củ cải (củ cải là món ăn thường dùng của phần đông người Nhật).

Câu nói vắn tắt mà có lẽ đúng với sự thực. Sự thực là người Nhật có tánh nhẫn nại cần kiệm hơn người Nga (người Nga đời chánh phủ đã chế kia).

Không những việc binh, người Nhật mới có cái đặc sắc riêng như chuyện trên, dẫu việc giáo dục họ cũng Âu hóa mà cũng tự sáng tạo ra qui tắc hợp với trình độ tấn hóa riêng về dân tộc họ, không theo mù ai cả. Chân-hậu-Xu, người Tàu, sang Nhật khảo sát công cuộc giáo dục về có viết một bài đề là : « Khảo sát Nhật bản giáo dục chi ấn tượng », trong có nhiều đều hay, xin kể vài việc :

1) *Chú trọng môn khoa học.* — Khoa học là cái nền tri thức trên đường sống, cho đến quốc phòng kinh tế gì ở đời nầy cũng cần khoa học hóa. Ở Nhật, từ nhà tiểu học cho đến đại học, đều chú trọng về mặt bác vật lý hóa. Học sanh dùng 2 tay 2 mắt, tự quan sát thí nghiệm và tự giải quyết lấy. Phòng thực nghiệm sắp đặt rất hoàn bị, tài liệu của các thầy giáo rất đơn giản, không chăm về sự cố dồn đều hay tốt viền dụng vào trong não học trò, mà là cốt khêu mở đều hay biết cho chúng ; phòng thực nghiệm tức là phòng dạy. Học, dạy và làm đều ở đấy, gọi là cách giáo dục « học dạy làm hợp nhứt ».

Ngoài trường học lại có bác vật quán, triển lãm quán, nơi nào cũng có chỗ thí nghiệm và triển lãm biểu diễn và hoạt động theo lối khoa học để bổ đều khuyết điểm trong trường học (có dân như học trò mình, có trò không có sách đọc !).

2) *Chú trọng từ cách thầy-giáo trong hương thôn.* — Trường học Nhật bản, có đặt nhiều phòng triển lãm từng làng, gọi là « Hương thổ triển lãm thất ». Trong phòng ấy, theo xu vức nào, thổ sản, nhân vật và di tích, danh nhân, sơn thủy, khí hậu, nhân khẩu, nguyên liệu, công nghệ chế tạo phẩm, số xuất nhập v. v. đều có bức đồ và bảo thống kê so sánh, cùng các sách vở về khoa học có quan thiết đến sinh sản về xu vức ấy. Tài liệu ấy đều do học trò tự sưu tập và sắp đặt, để trong giờ học hay ngoài giờ học nghiên cứu làng mình mà suy lần đến làng khác cho đến toàn cả nước. Suy lòng yêu làng là nơi chôn nhau cắt rún của mình mà suy rộng ra làm lòng yêu nước. Cách sắp đặt về lối dạy ấy rất hay, (có dân như mình có người đi học trương xa, nói tiếng tây rồi quên cả tiếng mẹ đẻ !).

3) *Chú trọng về lễ phép.* — Lối dạy cho trẻ con về cách rưới, quét, ứng đối và tới lui là phép dạy ngày xưa, ngày nay đã cho là lối cũ mà vứt đi, nên học trò phần đông không biết lễ là gì (nói lễ về cách xã giao, đông tây cũng cần giữ gìn, chớ không phải đều áp chế bó buộc như phần đông đã tưởng). Thường thường trong xã hội, về việc xử mình tiếp người hay sinh ra chuyện bất đáng, có khi việc nhỏ mà gây ra to, thiếu cái công đức và tánh chất tập hội. Việc « giao tế » cũng là đều cần yếu trong sự giáo dục, không nên khinh thường. Ở Nhật, các trường học đều có phòng gọi là «nghi lễ tác pháp thất» dạy cho học trò tập cách sửa mình tiếp người, và các nghi tiết « xã giao » ai đã ở Nhật lâu ngày cũng đều nói rằng : không khi nào thấy giữa đường thành phố mà có chuyện cãi cọ nhau, xâu ẩu nhau bao giờ ; không luận là vì cớ gì, chỉ thấy họ đối đãi với nhau một cách lịch sự vui vẻ thôi. Đều ấy đủ thấy tinh thần đoàn kết và phong tục thuần mỹ của dân tộc họ, mà chính là nhờ công giáo dục. Trường học họ, ngoài khoa học công dân ra, rất chú trọng về khoa tu thân, là cái khoa học ngày nay nhiều nơi đã bỏ lẳng (ở xứ ta gần như không nói đến !)

4) *Tinh thần làm việc của các thầy giáo.* — Giáo sư các trường học, đều là chức chuyên nhiệm, chánh phủ có ban cho chức quan. Còn các học sinh mới tốt nghiệp ra làm giáo sư, phần nhiều làm tay giúp việc. Các trường Trung

(*Xem qua trang tư cột nhứt*)

DẦU VẠN ỨNG
VĨNH-HƯNG-TƯỜNG

ĐÃ HAY LẠI RẺ.
XIN THỬ MỚI BỐ.

Bán tại :

Vĩnh-hưng-Tường : Vinh - Hatinh - Donghoi-Deinong-Faifoo.
Chấn-hưng-Tường : Thanh-hoa.
Vĩnh-Tường-Đường : Badon.
Vĩnh-Tường : Huế.
Lê-văn-Lý dit Vạn-Toàn : Bao-vinh Huế

Báo « SAIGON » ra

8 TRƯƠNG MỖI NGÀY

Nhơn lễ kỷ niệm châu niên báo SAIGON ra một số đặc biệt nhằm ngày 3 Mai, rồi bắt đầu ra tám trương luôn.

Mỗi ngày có trương phụ nữ, văn chương, Cao Miên, Khảo cứu, Phê bình, Chuyện vui, Chuyện lạ. Có nhiều hình vẽ khôi hài và in bằng chữ mới.

T. B. Cũng nhơn có ngày kỷ niệm châu niên, báo SAIGON có mở cuộc thi chuyện vui và hình vẽ diễu, vậy vị nào muốn rõ thể lệ xin nhớ đón xem SAIGON số tới.

NHIỀU NGƯỜI BỊ

PHÒNG - TÍCH

Đờn ông đờn bà cốt yếu thường hay bị, khi cơm no, rượu say vội hàm tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thọ bệnh gọi là bệnh « PHÒNG-TÍCH ». Khi thọ bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đầu lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu năm sắc mặt vàng, đa bụng gầy.

Mới bị uống 1 liều, lâu 2, 3 liều uống không công phạt, đáng bệnh ít thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay.

Mỗi liều hai bận uống giá : 0$40

VŨ-ĐÌNH-TÂN
178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG
Ấn-tử Kim-Tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ :
HUẾ : VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long ;
TOURANE : QUANG-CỰ, quai Courbet ;
DALAT : ĐINH-VĂN-CHÂU, Libraire ;
NHATRANG : MỘNG-LƯƠNG THƯ-QUÁN
PHANTHIẾT : LÊ-NAM-HƯNG R. Gia-Long ;
QUINHON : DONG-LẬP, Avenue Khai-Dinh ;
QUẢNGNGÃI : CHÉ-HOÀNG à Song-Vệ ;
VINH : GIA-CAT, 44 Maréchal Foch ;
Của chiêu Đại-lý ở các tỉnh Nam-kỳ.

Ai cứu hai đứa con tây (được thưởng)

Ông Albert Monges ở số nhà 31 đường Vassoigne, gần chợ Tânđịnh, có hai đứa con gái nhỏ. Hai đứa cứ đau hoài, làm rối cho ông lắm. Một tháng đau không biết mấy lần, cứ nóng lạnh và ho, hay khóc đêm, vì nó có góc ban thương hàn. Ông hết sức với con, chạy đủ phương, mà không gặp thuốc. Có người điểm chỉ ông mua thuốc ban (CHÍ-LINH-TÁN.) về cho con uống thử. Ban đầu ông chê thuốc Annam không hay, nhưng cùng thế, ông cho uống càng, uống ba ngày, ba gói, ban lộ đầy mình, hết nóng lạnh hết ho, mà góc ban, từ ấy đến nay không còn tái lại, con ông hết, ông mừng lắm, và ông có tánh vui vẻ, ông thưởng 1p.00 cho người điểm chỉ, và ông nói : Từ nay hễ con tôi đau ban, nóng lạnh, ho thì tôi cứ cho uống « CHÍ-LINH-TÁN» chớ không cho uống thuốc nào nữa, vì tôi biết thuốc « CHÍ-LINH-TÁN » hay lắm.

Thuốc nầy có bán khắp cả Đông-Pháp, các gare xe điện, và các nhà buôn có bán, ở xa muốn mua, xin do nơi :

VIÊN-ĐỆ
11 quai de la susse HUẾ
các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp đều có bán
Giá mỗi gói 0$12

堂玉海
敬信國丸保真丸藥行

Thuốc BÁCH-ỨNG của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa hayết tích, ăn mà tích, bụng có cục hay đau, ăn nước độc rồi vàng da, to bụng, phù nề v. v. Mỗi ve 0$25 mỗi bao 0$15.

Thuốc VẠN-BẢO của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa đau bụng, đi tả, kiết lỵ v. v.. Mỗi ve 0$25.

Thuốc CỐ - XỈ - TÁN của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa răng sưng đau, lung lay chảy máu, xiết ăn môn răng hoặc vàng răng miệng hôi v. v. Giá trẻ thông dụng. Mỗi bao 0$17.

Những thuốc trên nầy đều là hiệu nghiệm, nổi tiếng đã lâu.

Bán tại :

THANH-HÓA : MM. Thạnh-Trường 53 Di-long, 71, Chấn-hưng-Tường, 13, Phố-lớn ; M. Tường-Hưng, Đò-lèn ; M. Sinh-ký-Sạn, Phủ-thọ ; M. Phúc-long, Nông-cống. — VINH : M. Vĩnh-hưng-Tường, 49, Gia long. — TOURANE : M. Quang-Cự, quai Courbet. — QUẢNG-NGÃI : M. Quảng-hòa-Tế, Cửa-tây và Phú-nhơn. — Thu xá : M Tuyền - Thuận đít Trang-ngọc-Châu. — QUI-NHƠN : M. Hoàng-Tế. — PHAN-RI : M. Nguyễn-Tế, Chợ-mới. KONTUM : M Lê đại Uyên, Commerçant.

Mua buôn xin giảm 30% và khỏi chịu tiền cước. Nhận hàng theo cách lĩnh hóa giao-ngân (Contre remb.)

Thư gởi cho :

M. NGUYỄN-HUY-CỪ, *Tá-tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa THANH-HOA (Annam)*

MÙA NỰC NĂM NAY TẠI CỬA HÀNG
của tiệm BOMBAY MỚI
AU - HON - HANOI
115 — Rue Paul-Bert — HUẾ Giây nói số : 73

Mới có về đủ các thứ hàng tơ lụa các nước.

Hàng mới lạ mà lại có cả các thứ kiểu bông thêu và dệt rất thật tân thời.

Giá bán sỉ và bán lẻ rất hạ hơn tất các cửa hàng tơ lụa ở xứ Trung-Kỳ.

Thật là một cửa hàng có thể tin cậy được lâu giài, vậy xin các quý khách chiếu cố lại coi hàng và các danh sách những quý khách đã trúng số 400$. ngày 15 Avril vừa qua.

Có các chi điểm ở Hanoi — Haiphong và Qui-nhon.

AI ĐÃ DÙNG QUA TIÊN-TỬU VÀ
AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH ?

Tiên-Tửu là phương Thánh-dược, đồng-bào trong Nam người Bắc mua dùng và cổ động cho nhiều lắm. Muốn tỏ lại tấm thịnh tình ấy, bổn đường đã theo pháp khoa học tối tân mà cất đặt lại (condenser) để cho linh nghiệm hơn xưa. Cái đặc-sản thế, xin phải dùng 3-6 chai mới kiến hiệu thì nay chỉ vài chai là đã thấy linh nghiệm lắm rồi. Xin coi thơ khen người sau nầy :

« Tôi mắc bệnh Lao, tốn tiền mua vô hiệu, nay dùng Tiên-Tửu cất đặc của quý-hiệu « tập 60 một chai », thấy linh nghiệm lắm, nay đã khỏi bệnh rồi. *M. ĐỖ KHẮC-THƯỜNG secrétaire du Chef de canton de Quan xuyên à CAMAU (cochinchine)* » (Mắc bệnh lao chỉ uống Tiên-Tửu mà khỏi, nếu dùng thêm thuốc Ho Lao số 7 (xin coi các bệnh kỳ sau) thì bệnh lao nặng tới đâu mà chẳng mau khỏi rốt cần.

« Thuốc Phong của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà cô của tôi mắc bệnh đã 10 năm nay, thuốc thầy thuốc tây hết tốn tiền mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phong-hải của ngài man thấy kiến hiệu lắm. M. NGUYỄN-NGỌC-CÔN Biện-chá à Phan-thiết.*

« Ông bạn tôi mắc bệnh *lậu kinh niên* đã 3 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thấy hiệu nghiệm man khỏi lắm... *Mr, P. K Ca Secrétaire à la Société Agricole à THANH HÓA* »

Coi những lời khen đã chứng rằng : Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, cho ngài đã dùng qua Tiên-Tửu hay là chưa dùng qua, đều nên nếm... nên nếm, vừa man hết các bệnh, vừa *hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm*, nên man được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe man đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có *ho lao, đau phổi, đau ngực* hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương ung cốt, lở chốc, phát hàng, ngứa mình, bệnh lậu, tim la, *động kinh*, tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà huyết đái hình nguyệt không đều, mộng con, trẻ nhỏ còm sài, cũng man khỏi lắm. *Ai có trứng lao ở trong huyết*, và ai *không có con*, dùng Tiên-Tửu sẽ hết trứng ngay và sanh nam đã bảy... *Còn như Thuốc Phong-hải ; ho lao, Di mộng tinh ; Lậu kinh niên ; Giang mai ; đau bụng kinh-niên ;* xin coi các bệnh kỳ sau... Vừa dùng thuốc vừa dùng Tiên-Tửu cũng man khỏi bệnh, cam quyết rằng suốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bệnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng. Vậy cứu nhất nhân, đức vạn phước, các ngài nên mách bệnh nhân gởi thơ về *ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* man Tiên-Tửu v. Thuốc đã man khỏi bệnh ; theo lối giao ngân lãnh hóa cũng được.

CÁI NÚT CHAI

(TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT)

Tác-giả : MAURICE LEBLANC
Dịch-giả : X. V.

Số 48

— Ông có biết cái nút chai ấy để trong cái gì không ?

— Không. Nhưng cái bàn giấy nó hẹp biết bao nhiêu, trong 20 phút có thể lục khắp hết ; trong 10 phút cũng đủ phá tan nó chớ !»

La-bân nói chuyện có hơi mệt. Chàng lo cho man mạnh, không muốn nói dài nữa, nên rút lại :

« Tôi xin phép bà 3 ngày nữa. Hôm nay là thứ hai 4 Mars, thứ tư ...thứ năm, tôi sẽ bắt đầu làm việc lại. Thế nào chúng ta cũng làm được việc.

— Từ nay cho đến hôm ấy ?....

— Từ nay cho đến hôm ấy, bà trở về Ba lê, cùng Bân nhơn và Vân tha nghỉ tại nhà Phó-rận-lanh để xem chừng lính gác nhà Đông-bách cho cẩn thận.

— Nếu Đông-bách trở về ?

— Nếu ông ta về thì càng hay lắm, giữ ông ta lại.

— Nếu ông ta chỉ đi ngang qua mà thôi ?

— Vân-tha và Bân-nhơn phải theo chơn ông ta.

— Nếu chúng nó mất dấu ?

La-bân không trả lời. Chàng thấy rõ rằng cần phải có chàng trong cuộc chiến đấu ; nếu chàng nằm trong phòng khách sạn như thế thì không thành gì được hết. Có lẽ vì nghĩ như thế mà bệnh chàng càng dai dẳc thêm cũng không biết chừng.

Chàng nói nhỏ :

« Xin bà đi đi .. tôi xin bà đi đi...»

Cái ngày gớm ghiết càng gần chừng nào thì La-bân và bà Mẹt-gi lại càng thêm khác khác nhau chừng nấy. Bà Mẹt-gi thì không công bình, quên hay muốn quên rằng chính mình đưa con mình vào vụ An-thiên, mà chỉ nhớ có một đều là sở dĩ người ta đối với Vinh-bá nghiêm khắc quá như vậy là vì nó là đồ đảng của La-bân. La-bân tuy đã hết sức lực ra mà can thiệp vào, nhưng kết quả sẽ ra thế nào ? có ích gì cho Vinh bá không ?

Bà Mẹt-gi ngồi làm thinh một hồi, rồi đứng dậy đi ra.

Ngày hôm sau, La-bân như có phần nhọc lại. Ngày hôm sau nữa, tức là ngày thứ tư, ông đốc tơ của chàng đến thăm, bảo chàng phải nghỉ đến trót tuần. Chàng hỏi :

« Nếu không nghỉ thì sao ?

— Thì sợ bịnh sốt rét trở lại.

— Không có gì đáng sợ hơn nữa chớ ?

— Không. Vết thương đã lành hẳn rồi.

— Vậy thì, ra sao đó thì ra, tôi lên xe hơi với ông. Trưa nay chúng ta đến Ba-lê.»

Chàng quyết rời phòng khách sạn lập tức như vậy trước hết là vì bức thơ của bà Mẹt-gi đại ý nói đã tìm được dấu Đông-bách.... và sau nữa, vì cái đồn tin đăng trên các báo ở A-miên nói Anh-ba-Phiết bị bắt vì có can trong vụ đào Kênh.

Đông-bách trả thù.

Đông-bách trả thù được, tức là Anh-ba-Phiết chưa lấy được cái danh sách ở trên bàn giấy Đông-bách, mà Anh-ba-Phiết chưa lấy được cái danh sách ấy, tức là linh của Bát-vinh canh giữ nhà Đông bách cẩn thận. Tóm lại, cái nút chai thủy tinh vẫn còn ở trên bàn giấy Đông-bách.

Cái nút chai thủy tinh còn ở trên bàn giấy Đông-bách lại chứng rằng Đông-bách hoặc chưa dám vô nhà, hoặc vì bệnh chưa về được, hoặc tự tin rằng mình đã giấu kỹ không ai tìm ra được, không cần phải về...

Dầu sao mặc lòng, một đều là phải hành động, hành động gấp, phải đến mà lấy cho được cái nút chai thủy tinh trước Đông bách.

Chiếc xe hơi đến gần công viên La mác tinh. La bân chào viên đốc tơ rồi bảo xe dừng lại. Vân tha và Bân nhơn đã được tin báo trước nên đến chực chàng tại đó. Chàng hỏi chàng nó :

« Bà Mẹt gi đâu ?

— Từ hôm qua đến nay bà chưa trở lại. Chúng tôi biết được rằng bà có thấy Đông bách ở trong nhà hai người chị em của ông ta đi ra, lên xe hơi. Bà biết rõ số xe, bà sẽ lần lần cho chúng ta biết những đều bà khám phá được.

— Đến nay ?

— Đến nay, chưa có tin gì.

— Không có tin gì hết sao ?

— À có. Trong báo « Ba-lê buổi trưa » có tin rằng trong đêm nay ở tại nhà ngục Sân lã, Anh ba Phiết đã dùng mẽ chai mà rạch mạch máu tự tận. Như tưởng ông có để lại một bức thơ khá dài, vừa nhận tội mình, vừa cáo Đông bách trong vụ đào Kênh và luôn trong vụ tự tử của ông ta nữa.

— Chỉ chừng ấy thôi ?

— Còn nữa. Cũng báo ấy đăng tin rằng như tưởng Bội đồng ăn mà đã xét xong các giấy má, đã bắt việc ăn mà Võ sanh và Vinh bá, và có lẽ đến thứ sáu quan Giám quốc sẽ tiếp các thầy kiện của các ảnh.

La bân tỏ bộ sợ hãi :

« Chuyện nầy không trì hoãn được. Đông bách đã quẳng cái máy tư pháp rồi, thấy chưa ? Còn một tuần lễ nữa, Võ sanh và Vinh bá sẽ bị chém. Vinh bá, con ơi ! nếu trong giấy má mà trạng sư của con sẽ đệ lên quan Giám quốc không nói đến chuyện dâng cái danh sách Hai mươi bảy, Vinh bá ơi ! thì còn gì là con !

— Thưa chả, chính chả nằng chi trước đó.

— Ta ! các anh chỉ nói dại. Trong một giờ nữa ta sẽ có cái nút chai thủy tinh kia. Trong hai giờ nữa ta đến nói chuyện với trạng sư của Vinh bá. Thế là xong chuyện rồi.

— Thà ! Chúng tôi xin chờ chả ở đây.

— Không. Các anh cứ về khách sạn đi ; ta sẽ đến tìm ».

(Còn nữa)

Cái gương giáo-dục

(Tiếp theo trang 3)

học có nhiều trợ giáo; trợ giáo thường giảy giúp những khóa trình không trọng yếu lắm, như giúp cho giáo sư chuẩn bị các đồ cần, và trong giờ rảnh, điều tra trạng huống gia đình các học sanh, sưu tập những tài liệu dạy đặc biệt về xã vức. Giáo viên trường học rất nhiều mà người có quan chức rất ít.

Giáo sư, trừ giờ dạy ra, gồm cả việc quản lý học sanh, tiếp khách và coi sóc những đồ thơ nghi khí trong trường học. Như một trường trung học có trên 1000 học sinh, 20 lớp học, cũng chỉ có 40 giáo sư và 2 người thơ ký sự vụ viên và 4, 5 người kiểm khán.

Giáo viên trường, làm việc 8, 9 giờ, việc trong trường chăm sóc một cách kỹ càng. Mỗi lớp có giáo viên chuyên nhiệm, như có trò nào không đi học thì giáo sư đi tận nhà mà hỏi nguyên do vì sao.

Giáo sư về khoa nào đều có phòng chuẩn bị để nghiên cứu. Trong phòng ấy đặt ghế học trò; học trò cũng ngồi bên thầy mà học cách nghiên cứu, có đều gì nghi thì chất vấn, không chỉ ích cho sự học, mà về đường an hằm nhân cách rất có hiệu nghiệm man chóng. (có đâu như xứ ta, có thầy thì nghiêm khắc, đánh đập lên mặt quan, có thầy lại chơi đùa không thành cách gì !)

5) *Phong khí nghiên cứu học thuật.* — Ở Nhật bản về cách học chuyên môn, nhiều người trọn đời chăm về việc nghiên cứu học thuật, đều ấy không nói. Đến như trung học, tiểu học, ngoài giờ dạy ra giáo sư cũng thường chăm dạy nghiên cứu về một môn học. Có người đến xem trường học, mấy ông hiệu trưởng đứng giới thiệu : người này là tay nghiên cứu về giống hoa anh đào, người kia là tay thông thạo về khoa múa gươm v. v.. Ngoài giờ học ra, các trò chơi đều là những việc có ích, không chơi rông và đánh bài... như lối học giả Tàu.

Ở các nơi đồ thơ quán và bác vật quán, kẻ lới khảo sát và nghiên cứu đông đảo luôn luôn. Người làm sở xe hỏa, xe điện và các hiệu buôn, hễ giờ rảnh là xem báo đọc sách. Ở Nhật các nơi nhiều phố sách xưa thường thường có học trò nghèo tới đứng trước phố mà mượn xem, nghiên cứu học thuật thành ra phong khí phổ thông.

⁂

Kể mấy đều trên, có kẻ cho là lời nói sáo thường, song mình nói mà không làm (chỉ người Tàu chớ ta cũng ít ai nói nữa kia, người Nhật thì làm mà không nói. Bên nói với bên làm khác nhau rất xa. Chuyện trên vẫn không có đều gì lạ kỳ, chỉ là bình thường, song tựu chỗ bình thường ấy mà thực làm thì thành hiện đã khác lắm rồi. Chuyện rất bình thường mà cái nền nước nhà cường thanh là tại đó. Nếu chúng ta không mơ ước chuyện viển vong, nghe lời quê thiệt trên nầy mà thực hành thì cái công khảo sát của người viết bài nầy, không phải là công bỏ không.

Thực hành dịch

L. T. S. — Xem sách giáo dục ở nước Mỹ nữ giáo dục tổng trưởng ở Bơn mạch đã đăng Tiếng dân kỳ trước, nay lại được xem cách giáo dục ở Nhật, rồi ngẫm lại hiện tình giáo dục ở xứ ta, học trò không chỗ học, trường học hạn chế nhiều đều, thật đáng buồn và đáng thẹn là đường nào !

MỚI MỞ

Dầu BẠCH LẠP hiệu TRUNG BỘ của người Annam, tốt lắm, lâu hao, tìm bằng chỉ đánh có tiêm acide, thấp chứng nào tim rạng đường nấy, không khói, mát mắt, không cong, không giựa, xin mua thấp thử sẽ biết. Ước mong đồng bào chiếu cố mua giùy cho thì bản hiệu cảm tạ lắm.

Bán sỉ và bán lẻ, giá phải chăng. Ai muốn làm đại lý, xin mới đến hoặc ở xa thì viết thơ để thương lượng.

TRẦN-HỮU-NAM
Chủ hiệu TRUNG-BỘ
N° 60, Rue Gia Hội HUẾ
Kính cáo

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Sổ bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

(Tiếp theo)

	Số trước :	13.175$76
	Versement de M. Nguyễn Phu	
M. M.	Lê qui Bao	1.00
	Tôn thất Tu	0.17
	Lê Linh	0.20
	Lê quang Phu	0.20
	Lê trong Khem	0.50
	Vinh Dương	0.20
	Xa Mỹ	0.50
	Bì Trọng	0.50
	Phan van Toàn	0.30
	Phu Thành	0.20
	Duc Ký	0.10
	Dông khai Hiên	0.10
	Thuận Phat	1.00
	Duc Sanh	0.50
	Vinh An	0.30
	Tiêm Hang	0.30
	Thai Ly	0.50
	Versement de M. Phan Nâm	
M. M.	Trương thi Sang	0.30
	Nguyễn Hào	0.20
	Lê trong Khiêm	0.10
	Nguyễn Ngoan	0.20
	Nguyễn Thai	0.30
	Nguyễn Vu	0.20
	Nguyễn Triết	0.10
	Du Tuân	1.00
	Canh Dương Dông Xa	1.00
	Trương quan Hiêu	0.20
	Nguyễn Quyên	0.20
	Tra Côa	0.20
	Phan Thiên Du	0.20
	Tra Tuu	0.10
	Châu Cân	0.10
	Phan Xiu	0.10
	Phan Dâm	0.10
	Dinh Duu, Dinh Dau	0.20
	Pham Tuu	0.30
	Dinh Khuyên	0.10
	Nguyễn Duyết	0.13
	Nguyễn Thô	0.10
	Ngô Danh	0.20
	Nguyễn Dgo	0.10
	Dang Tuong	0.10
	Phan Sung	0.20
	Phan Tung	0.10
	Nguyễn Chue	0.10
	Lê Du	0.20
	Trần Bì	0.10
	Nguyễn Hoan	0.10
	Cao Nhân	0.40
	Hoàng Liên	0.10
	Hô Binh	0.10
	Hoàng Câu	0.20
	Nguyễn Dayên	0.10
	Nguyễn Lau	0.10
	Luong Chue	0.50
	Trần Tô	0.30
	Hoàng Tuong	0.40
	Cộng :	13.191$16

(Còn nữa)

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tồn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tỉ vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bào-chế tây ở thuộc-địa.

à Hué : Pharmacie CHEVRY

DÁM LÀM = = CAM ĐOAN

Như tim la, cốt khí, mang độc, đương mai, dau lậu, qui ngài dùng hem đừng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sưng nướu, cần nước vào hoe tỉ rồi thì ọi mửa, công phạt bịnh nhơn đã đu, rồi thì mạnh liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mệt, dầu cho mạnh thế nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nóng sóng lành lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống đau thất ngang lưng, đau rã rung nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu có chất mủ cũng làm như nợi chỉ, hoặc muốn lở lói ở dân thì lở. Lâu ngày hại cho tánh mạng, mang khổ cho thê nhi Đồng bào ai lỡ đau nhằm mấy chứng bệnh trên đây, mới phải hay là lâu năm, nặng nhẹ thế mấy đùng thuốc

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN
CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

rồi ít ngày sẽ thấy rõ thì thuốc tiêu tiêu gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ cũng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm nghe người không sai một Mỗi hộp 1$00, uống 5 ngày.

Có bán tại các nơi đại-lý nhà thuốc đàm-chúng ở xa gởi lính bưu giao ngân do :

Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Annam Dược phòng
84 rue P. Blanchy prolongée
PHUNHUAN Saigon

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Những quân lính hay viên chức nào, trước đã tòng quân, có lệnh lại đòi ra quân ngũ, nếu không gấp sự trở ngại gì nên không thể chống lại được, mà không chịu tựu ngũ trong 15 ngày mà khi có trát đòi thời cũng phải tội ấy.

Điều thứ 209. — Phạm vào các điều kể sau nầy thời kể là đào quân (quân trốn tránh) ở trong nước :

1) Phàm viên chức hay quân lính nào, không có phép cho mà thiên tiện rời bỏ hàng ngũ, đều cấm, đã được 6 ngày sau ngày vắng mặt ; nếu người phạm tội đầu quân chưa được 10 tháng, thời vắng mặt 1 tháng mới có thể gọi là đào quân.

2) Phàm viên chức hay quân lính đi riêng một mình, tự đội nọ sang đội kia, hay là đầu nọ sang đầu kia, hoặc hạn nghỉ và hạn xin đã hết rồi, mà ngoài 15 ngày sau nhật kỳ quan trên đã định phải tựu đầu hay hàng ngũ mà chưa thấy mặt.

Các hạng đào quân ở trong nước kể ở trên nầy đều phải phạt giam từ 1 năm đến 4 năm.

Nhưng nếu gặp tội trạng sau nầy, thì phải phạt giam ít ra là 3 năm.

1) Đào quân có đem theo một khí giới, một đồ quân nhu, quân phục của nó, hoặc một con ngựa.

2) Đang làm việc mà bỏ trốn.

3) Nếu trước đã bỏ trốn nay lại trốn.

Điều thứ 210. — Nếu dùng cách đau đớn gì để làm cho người trốn tránh việc quân, thời chánh phạm và tòng phạm đều phải phạt giam từ 1 tháng đến 1 năm, hay là phạt bạc từ 10$00 đến 120$.

Điều thứ 211. — Phàm viên chức hay quân lính nào, không có phép quan trên cho, mà dám vượt qua giới hạn xứ Đông-Pháp vắng mặt 3 ngày trở lên, sẽ kể là đào quân ra ngoại quốc.

Những người đào quân ra ngoại quốc đều phải phạt giam từ 2 năm đến 5 năm.

Nhưng nếu phạm vào tội trạng kể ra sau nầy, thời phải phạt giam ít ra là 4 năm :

1) Đào quân có đem theo một đồ binh khí, một đồ quân nhu của nó, hay là một con ngựa.

2) Khi đương làm việc mà bỏ trốn.

3) Trước đã bỏ trốn, nay lại trốn.

Điều thứ 212. — Phàm viên chức hay quân lính nào đi trốn có mang cả khí giới, thuốc đạn, nhập vào địch quân, thời phải tội tử hình.

Nếu không đem khí giới thuốc đạn, thời phải tội khổ sai chung thân.

Điều thứ 213. — Khi đương đối trận với địch quân mà bỏ trốn thời phải tội cấm cố từ 5 năm đến 10 năm.

Điều thứ 214. — Phàm viên chức hay quân, lính nào đồng mưu với nhau mà trốn, từ số 2 người trở lên, thời sẽ kể là đồng mưu đào quân.

Phàm khi đối trận với địch quân, mà đồng mưu với đào quân thời đều phải tội tử hình.

(Còn nữa)

HẾT KHÍ LỰC dùng rất cần thận, rất không hiểu hiệu, khiến vô tân dục.

Mỗi ống thuốc : PREMIER PILLE - Giá bán 1 $ 60

LẬU CÓ MỦ mới ít ngày, dùng hàng quang, sưng hàn giới, sáng giảy chẳng mủ, nên nên dùng thuốc : SLENGOR. GIBERT - 1 $ 60

TIÊM LA Chưa rất cần thận, hiểu hiệu, tin đáo, dễ đem theo khi đi chơi

Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT dùng thay thuốc 666 và thuốc tiêm rất lợi. Chữa bịnh nầy dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc nầy thì rất hiểu hiệu.

Hộp năm mươi viên : 1 $ 60

Gửi mua và cần cách chỉ dùng, hơi hao cận bá, không tính tiền.

Pharmacie GIBERT, 13, Rue d'Athènes, PARIS

Gửi tin đáo, theo lối recommandé. Khỏi khi thơ mua thì đính theo số tiền.

Có bán tại các hàng bào chế tốt.

THUỐC LẬU ĐỨC-THỌ

Là một món thuốc ngoại khoa gia truyền nổng nhất : không hại sinh dục, không bắt kiêng cữ, không nặt vỡ mặt nhọc, như những thứ có bán nhiều ; chỉ trong ba, bốn tiếng, dùng hề đã thấy hiểu hiệu, thấy đỡ, rồi chẳng bao lâu mà khỏi. Thực là một món thuốc rất linh nghiệm đã được nhiều anh em chị em tin dùng, cả đến người tây người khách cũng công nhận là hay.

LẬU MỚI MẮC (état aigu, tiểu tiện rức, buốt, sót, lâm mủ — có khi lần cả máu, nên dùng dùng «số 12» giá 0$50 một ve.

MẮC ĐÃ LÂU (état chronique) tiểu tiện thông, lâm mủ, hoặc sáng dậy mới có một tý (goutte militaire) nước tiểu thì lâm vẫn nên dùng dùng «số 13» giá 0$60 một ve. Còn TIÊM LA thì có ba thứ «số 3, 4, 5» thứ nào cũng 0$50 một ve chữa đã ba thời kỳ, bất luận là cũ đinh, thiên phác, mào gà hoa khế, dùng thuốc bản hiệu cũng chẳng bao lâu mà hết nọc. Thuốc nầy uống vào cũng không hại sinh dục, không bốc lên răng, không phải kiêng nước, như những thứ có thầy ngăn khinh phần.

堂春德
ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

241 Route de Hue 241 (24 gian) HANOI

Là một nhà chuyên môn về khoa bịnh tinh, có nhận chữa khoán khỏi mới lấy tiền có gởi thuốc đi các nơi theo lối lính bưu giao ngân.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH BẠU-LẬU mới bị hay là nó đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc của hương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD 26, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

PHỤ NỮ VIỆT-NAM

Nên chủ ý

Bịnh Bạch đái hạ là một bịnh rất hiểm nghèo cho phe phụ nữ hơn hết, nếu không sớm trị hay là dùng thuốc không nhằm phải đau tử cung ; phát sanh rất ghê gớm, chẳng biết bao nhiêu người đã thiệt mạng. Là tại kinh nguyệt không đều, tử cung hư hàng hư nhiệt, cùng hơi đại máu xấu nhiễm vào, hay là sanh đẻ nhiều lần trầy trở nào động tử cung. Đau trằng dạ dưới, đau rang hai bên hông, đau thắt ngang lưng, huyết trắng ra dầm dề, hoặc vàng, hoặc đục, lộn mủ lộn máu, đường tiểu không thông, đường đại nắt bón. Mau dùng thuốc **Điều kinh bạch đái** hiệu ÔNG-TIÊN, khỏi cần bơm rửa mà sáng bịnh dứt tuyệt. Đang có thai cũng có tháng mà huyết trắng ra dầm dề dùng thuốc nầy cũng hiệu nghiệm. Mỗi gói chỉ có 0$30, nửa lố 1$50, một lố 2$00 Không biết bao nhiêu là thơ khen tặng từ dân đến quan đã ấn hành kiết chứng trên mặt báo nầy, nhưng sự hay dở quý hà quý có dùng rồi mới biết chắc.

Có bán tại : Minh-Nguyệt và Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Trương-trọng-Hy Phanri, Hồ-văn-Ba Quinhon, Trần-ngọc-Xuân Binh-định, Nguyễn-hữu-Vịnh Tourane, Vĩnh-Tường Huế, Mộng-lương-thư quán Nhatrang, Thông-Hoệt Quảng trị, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng, Nguyễn-văn-Đáng Pakse, Nguyễn-văn Bỉy Vientiane.

Nota : Nhà nào muốn kiếm nhiều nhà thay mặc các nơi và có gởi lính bưu giao ngân do :

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN
Annam Dược-Phòng
84 rue P. Blanchy prolongée N° 84 *Phú-Nhuận* — SAIGON

Ai chưa dùng nên dùng thử thuốc Ho bổ phổi, thuốc Tiêu xổ và Thối nhiệt tán hiệu ÔNG-TIÊN ở các nơi đại-lý trên đây, chắc đặng vừa lòng ngay, thật rẻ, mỗi thứ mỗi gói có 0$10 mà thôi.

Chớ đỏ tại trời !

1° Hiếm, muộn con cái, ai chẳng lo phiền ; cần nguyên ở đâu, ai nào có biết. Bấy lâu xem xét, thấy lỗi ở mình, Vì chưng tính dục nam mê quá độ, hạ nguyên thành ra hư tổn, thận bộ hư hàn, tinh khí loãng, lạnh, di tinh, mộng tinh, bất đường sinh dục. Bổi bổ ngay đi, kẻo ngày tinh mệnh. Mua về lập tức, sáng thì dùng luôn CỐ TINH BỔ THẬN HOÀN. Uống được ít lâu mới hay là thứ thuốc cần tự rất hay vậy. Mỗi ve giá 1$00 nửa tá 6 ve giá 5$00.

THUỐC CAM TRẺ !

2° Trẻ con mắc bệnh cam, sắc mặt thường vàng, bụng to và giãn, gân xanh kéo lên, đêm nằm hay khóc, mình mẩy nóng nẩy, đồ mồ hôi chộm, ngựa lở không chịu ăn, khác nước. Cũng có khi thêm : cam mắt, có màng, cam răng, cam mũi, thực tích trùng tích v. v..

Phải cho nó uống PHÌ NHI CAM TÍCH TÁN của bản dược phòng đã dầy công nghiên cứu và kén chọn các thứ lương dược chế ra để trừ trùng, khư tích, thì được khỏi ngay. Mỗi ve giá 0$10 mỗi tá 12 ve 1$00.

THUỐC ĐAU TRONG NGỦ-TẠNG !

3° Đàn ông bị đau bụng, khí tích, huyết tích, thực tích, trùng tích, đờm thấp tích, nôn, thổ, bụng dầy, ngực chói, khí nắt, khí xuyễn, đau mình mẩy, đàn bà con gái trước sau khi hành kinh thấy đau bụng đều nên dùng thuốc TAM KHÍ PHÒ TỐNG TÁN nầy thì sẽ chóng lành mạnh. Mỗi ve giá 0$15 6 ve giá 0$75.

Bán tại : QUÂN-HƯNG-LONG N° 80 phố Khách VINH

Ở xa gởi lính bưu giao ngân.

TIÊU - HẠNH - LÂM
108 phố Hàng-Buồm HANOI

AI BÁN RẺ HƠN THỜI AN-THÀNH CHỊ BIỂU KHÔNG !..

Nay mới có áo Chemisette col fermeture Eclair rất khéo bán giá đặc biệt 1$30 một cái, đủ các màu, áo tắm biển : 1$20 một cái ; áo lót mình hay để tập thể thao : 0$35 một cái, đủ các màu.

Áo tập thể thao của học trò, con nít từ 8 tuổi đến 12 tuổi : 0$30 một cái.

Porte feuilles khổ rộng 0m15×0m10 có fermeture hạng nhất : 1$50 ; hạng nhì : 1$20.

Không có fermeture : hạng nhất : 1$20 ; nhì : 0$90.

Lụa trắng khổ đông : khổ rộng 0m85 giá 0$83 một thước ; 0m80 giá 0$72 một thước.

Lụa trắng khổ nan : khổ rộng 0m80 giá 0$57 một thước ; 0m75 giá 0$50 một thước.

Gương đeo mắt dùng đi nắng, tốt thượng hạng, kiểu kim thời : 1$20 một cái.

Mũ paille tàm lần cả laine, hiện IDÉAL mới sang 4$90 một cái.

Ai mua hàng từ 0$90 trở lên thời không mất tiền cước.

AN-THÀNH
41 phố hàng Đào — HANOI

Các Ngài ở xa, ai muốn có Catalogue An-thành 1933 & 1934, xin cứ viết thơ về hỏi

BAC-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên ! !

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU nhập CỐT nghĩa là khái rồi thì trong người nhọc mệt thấy đêm uống rượu thì càng có mà, hay trong thịt nó buồn như hiến, hay rần cái nhất một cái, xem đã có mà vi các vi-trùng GONOCOQUE nó ẩn vào trong xương, trong máu, lâu trở giới thì như vậy, bịnh nầy rất nguy hiểm và chuyên nhiễm. nếu đã cho lên Bà thì người ấy mắc bịnh đau GIÀ-CON (Métrite) khí hư huyết bạch, bằng huyết v. v. thì cũng đã rất hèm, nếu đã con thì hay bằng mắt, còn TIÊM-LA nhập CỐT, người khỏi nhu trong máu trong xương nhu vi-trùng SPIROCHETE DE SCHANDINE cho nên trở giới hay rất, đau đầu, đau mình, đầu ẩn cần xương, chân tay mỏi mệt, các cái nọc nầy nó chuyên nhiễm rất là nguy hiểm vì thế cho nên ta nhiều người đã rất, đã ra bài ra bạc, đã con thêm cái nọ, thiếu cái kia, ta cho là đã quấy ngu, vì cái nọc nầy nó chuyên nhiễm sang tự lâu thy thai, nếu mắc bịnh không tìm được thứ thuốc biến hiệu nầy thì các nọc ấy chuyên nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến chúa chất v. v. vì thế nhiều người thể không có bịnh thì con mắc thì trong có vi-trùng TIM-LA, còn như bịnh HỜ LOÉN (Chancre mou) bịnh nầy nó cũng có vi trùng BACCILLE DE DUCREY, các vi trùng nầy nó cũng ẩn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA bịnh nầy cũng có nhiều người thiệt hại đến thân tánh, vậy cho người mắc phải các bịnh nầy đã nặng, hay bịnh nhập CỐT mấy mươi năm, hay một mắc phải, thì tập tức đừng nguy thuốc HIỆU HOÀNG-VĂN-LÝ, ở nhà số phố Minh-mệ Bảo-sinh (Tonkin) thì các cũng phải mau thiết, vì rất hết nọc, người có bịnh uống thuốc vẫn đi làm ăn như thường, khỏi hao giờ không hết, thực thế vậy, nếu lên Bà có thai uống cũng được không hại gì cả, thuốc LẬU, 1$00 TIM-LA 2$00 thuốc CHANCRE-MOU ai uống và bài 1$00. ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue duôte-long à PHAN-THIẾT, PHU-RÀ 37 Rue des Médicaments (Phố Hàng Bạc) HANOI. nếu ngài muốn mua thì gởi cho một ít tiền trước cho Bản-hiệu gởi lính bưu giao ngân rất chóng, cho như ngài cho muốn làm đại lý xin viết thơ về Bản-hiệu.

MUỐN ĐỠ SỨC MẠNH

trong lúc cần LÀM VIỆC NHIỀU

DÙNG THUỐC **"THALASSAN"**

làm cho gân cốt cứng cáp, bắp thịt nở nang, làm việc lâu mệt.

Thuốc comprimés THALASSAN rất cần cho các người làm thể thao, cho các thí sinh, và tất cả những người nào phải làm việc nhiều, việc làm chân tay hay việc học hành nghĩ ngợi. Làm cho đỡ đói và đỡ đói khát, nhưng đến lúc ăn uống thì vẫn ngon miệng.

THALASSAN tránh khỏi sự yếu đuối mỏi mệt, làm cho đi đến nơi đến chốn.

Thuốc Thalassan Comprimés bán tại các hàng bào chế tốt, chỗ đã chánh và phát giấy bảo cách dùng ở :

Tourane : Pharmacie Pham Doan Diem
Quinhôn : Pharmacie Thai Khuang Khiet
Hiệu chánh :
Laboratoires THALASSAN, *8, Square de Messine*, PARIS

THUỐC HO KINH NIÊN SỐ 19

TỪ - NGỌC - LIÊN

VỪA HAY, VỪA BỔ LẠI VỪA RẺ TIỀN

Hiệu chính ở Hanoi 117 phố Hàng Buồm và khắp các tỉnh có đại-lý bán.

Lọ lớn 0$60 — lọ nhỏ 0$30

THUỐC PHÁT-MINH CHUYÊN TRỊ BỊNH BẠCH ĐÁI HẠ VÀ TỬ-CUNG ĐÁNG ĐỒNG-BÀO HOAN NGHINH

Bá - Đả - Sơn - Quân Tán

Phụ-nữ đời nay thường bị chứng bịnh cần gấu người nghèo hơn hết là bịnh đau Tử-cung và Bạch-đái hạ mà các bậc y thơ cần thánh hiền truyền lại chưa có bộ nào trường thuật.

Tôi nhờ hết sức gia tâm khảo cứu, tịnh trị, dùng thuốc phương ngoại hiệp cùng thuốc bổ chế ra một thể thuốc thí nghiệm được kết quả rất mỹ mãng, phát hành khắp cả Đông-Pháp để giúp cho hàng phụ-nữ khỏi bịnh hiểm nghèo, xin giải rõ dưới đây :

1°) *HƯ TRỆ TỬ-CUNG.* — *Bởi kinh nguyệt không đều, tử-cung hư hàn, hư nhiệt, trời lim có hai vợi giảy chẳng yếu nên tử-cung ư huyết trắng ra dầm dề, khi trong khi đục, đục như nước cơm pa, gương mặt xanh xao vàng ngày vàng ẩm.*

2°) *NỘI-THƯƠNG TỬ-CUNG.* — *Bởi khi sanh đẻ trễ trở làm cho động tử-cung, 2 vợi giảy chẳng yếu, tử-cung sai nó có vết thương, nên đau trằng trằng hai bên dạ dưới, ra thứ huyết trắng vàng vàng mà tanh, hình như mủ, có khi lộn máu, khi tiểu tiện đau rát khó đường kinh kết rồi nước lại, đây đau 5-7 ngày chưa hết là có máu ở trong vết thương chảy ra.*

3°) *NHIỄM ĐỘC TỬ-CUNG.* — *Người đàn bà con gái hoặc người ta hành, không chồng, khi có đường kinh không ưa sự dơ dáy, bằng bó lại không cho hở hơi, nên hơi máu nó nhiễm nơi tử cung, tử-cung sưng, nó khi có đường kinh hayết ra đến 5-7 ngày mà chưa hết, đau trằng trằng dạ dưới, ra huyết trắng vàngvàng có giảy có nhớp, đường tiểu không thông.*

4.) *NGOẠI-THƯƠNG TỬ-CUNG.* — *Chứng nầy nặng hơn hết. Đàn bà bị đau ngoại thương truyền nhiễm, là bởi người chồng có bị bịnh phong tình, hoặc hết rồi mà chưa uống thuốc trừ cũng, khi giao cấu đàn bà phải bị nhiễm độc sanh ra trong tử cung có mụt có nhánh có lỗ làm cho đau trằng trằng hai bên dạ dưới, ra huyết trắng có đặc có nhớp, lộn mủ lộn máu, đường tiểu nóng rát không thông, đi đặc ở đại trường làm cho đại trường sưng mà đau thắt ngang lưng, có đương đại nắt bón, đi tiểu ra máu thấm đau khó chịu.*

Bốn chứng đau tử-cung tôi kể trên đây, bởi bịnh lâu ngày nhẹ thì phải nhờ thuốc phương phạc thuốc BÁ-ĐẢ SƠN-QUÂN-TÁN chữa bịnh hết dứt, không cần bàm rầm mà đặng lành.

LÍN LỰC T. — *Đàn bà có thai, hoặc nhằm chỉ không đặng mạnh sẽ mà đau tử cung uống cùng hiệu nghiệm, chớ nên để lâu không nên.* Giá mỗi hộp uống 5 ngày 1$00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG
Chủ nhân Y-học-sĩ VÕ-VĂN-VÂN Bào-chế THUDAUMOT

Đại lý Trung-kỳ : Phan thiết, Bazar Minh-Nguyệt — Phanri, Trương-trọng-Hy — Dalat, Nguyễn-Khiêm — Quinhon, Hồ văn-Ba — Nhatrang, Tạ-kim-Hoa A.R.P.I.C

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

BIBLIOTHÈQUE DU PEUPLE ANNAM - HUE